

แนวทางการบริหารชุมชนแห่งการเรียนรู้ทางวิชาชีพของสถานศึกษา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษานครสวรรค์ เขต 1

The Guidelines for Administration of Professional Learning Community of School under the Nakhonsawan Primary Education Service Area Office 1

กุลนาถ ลิทธิกุล¹ ผู้ช่วยศาสตราจารย์ ดร.ธีรพจน์ แนนเนียน² ผู้ช่วยศาสตราจารย์ ดร.สาธิต ทรัพย์รวงทอง³
Kunlanart Sittikool¹ Asst. Prof. Dr. Teerapot Neabnean² Asst. Prof. Dr. Satorn Subruangthong³

บทคัดย่อ

การวิจัยครั้งนี้มีวัตถุประสงค์เพื่อ 1) ศึกษาปัญหาการบริหารชุมชนแห่งการเรียนรู้ทางวิชาชีพของสถานศึกษา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษานครสวรรค์ เขต 1 และ 2) หาแนวทางการบริหารชุมชนแห่งการเรียนรู้ทางวิชาชีพของสถานศึกษา การดำเนินการวิจัยแบ่งออกเป็น 2 ขั้นตอน คือ 1) การศึกษาปัญหาการบริหารชุมชนแห่งการเรียนรู้ทางวิชาชีพของสถานศึกษา กลุ่มตัวอย่างที่ใช้ในการวิจัยครั้งนี้ ได้แก่ ผู้บริหารสถานศึกษา 38 คนและครู 253 คน รวมทั้งสิ้น 291 คน เครื่องมือในการเก็บรวบรวมข้อมูล คือ แบบสอบถามแบบประมาณค่า 5 ระดับ มีค่าความเที่ยงเท่ากับ 0.99 วิเคราะห์ข้อมูลโดยการหาค่าเฉลี่ย และส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน 2) การหาแนวทางการบริหารชุมชนแห่งการเรียนรู้ทางวิชาชีพของสถานศึกษา โดยการจัดสนทนากลุ่มผู้เชี่ยวชาญจำนวน 7 คน เครื่องมือที่ใช้ในการเก็บรวบรวมข้อมูลคือ แบบบันทึกการสนทนากลุ่ม วิเคราะห์ข้อมูลโดยการวิเคราะห์เนื้อหา ผลการวิจัยพบว่า

1. ปัญหาการบริหารชุมชนแห่งการเรียนรู้ทางวิชาชีพของสถานศึกษา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษา นครสวรรค์เขต 1 โดยภาพรวมอยู่ในระดับมาก ($\bar{X}=4.04, S.D.=0.86$) โดยด้านที่มีปัญหาสูงสุด คือ การเรียนรู้และการพัฒนาวิชาชีพ ($\bar{X}=4.23, S.D.=0.86$) รองลงมา คือ การปรับเปลี่ยนวัฒนธรรมองค์กรหรือโครงสร้าง สนับสนุนชุมชน ($\bar{X}=4.19, S.D.=0.85$), ชุมชนกัลยาณมิตร ($\bar{X}=4.11, S.D.=0.87$), ภาวะผู้นำร่วม ($\bar{X}=4.06, S.D.=0.88$), วิสัยทัศน์ร่วม ($\bar{X}=4.82, S.D.=0.80$) และ ทีมร่วมแรงร่วมใจ และร่วมมือ ($\bar{X}=3.80, S.D.=0.87$) ตามลำดับ

2. แนวทางการบริหารชุมชนแห่งการเรียนรู้ทางวิชาชีพของสถานศึกษา ควรดำเนินการในแต่ละด้าน ดังต่อไปนี้ 1) ด้านวิสัยทัศน์ร่วม ผู้บริหารควรเปิดโอกาสให้ครูได้ร่วมกันวิเคราะห์ ทบทวนปัญหาเพื่อวางแผนปรับเปลี่ยนวิสัยทัศน์ของสถานศึกษา 2) ด้านทีมร่วมแรงร่วมใจ และร่วมมือ ผู้บริหาร และครูควรร่วมกันวางแผนการดำเนินงาน กำหนดขั้นตอน และสร้างทีมที่เข้มแข็ง 3) ด้านภาวะผู้นำร่วม ผู้บริหารต้องสร้างแรงจูงใจในการทำงาน เน้นการกระจายอำนาจ 4) ด้านชุมชนกัลยาณมิตร ผู้บริหารควรมุ่งเน้นการบริหารอย่างเป็นกัลยาณมิตร เปิดโอกาสให้ครูแสดงความคิดเห็นในการบริหารสถานศึกษาได้อย่างเสรีภาพ 5) ด้านปรับเปลี่ยนวัฒนธรรมองค์กร หรือโครงสร้างสนับสนุนชุมชน ผู้บริหารควรมุ่งเน้นความยั่งยืนแบบชุมชนแห่งการเรียนรู้ทางวิชาชีพ 6) ด้านการเรียนรู้และการพัฒนาวิชาชีพ ผู้บริหารควรเน้นการสร้างการเรียนรู้ผ่านประสบการณ์ตรง การสร้างนวัตกรรมและพัฒนาชุมชนแห่งการเรียนรู้ทางวิชาชีพ โดยเทียบเคียงสถานศึกษามาตรฐานสากล

คำสำคัญ: การบริหารชุมชนแห่งการเรียนรู้ทางวิชาชีพ

¹ครุศาสตรมหาบัณฑิต สาขาวิชาการบริหารการศึกษา มหาวิทยาลัยราชภัฏนครสวรรค์

¹Master of Education Program in Educational Administration Nakhon Sawan Rajabhat University

^{2,3}อาจารย์ประจำหลักสูตรครุศาสตรมหาบัณฑิต สาขาวิชาการบริหารการศึกษา มหาวิทยาลัยราชภัฏนครสวรรค์

^{2,3}Course Teacher in Master of Education Program in Educational Administration Nakhon Sawan Rajabhat University

*ผู้ติดต่อ, อีเมล: กุลนาถ ลิทธิกุล, k.sittikool@gmail.com

รับเมื่อ 20 ธันวาคม 2564 แก้ไข 11 มกราคม 2565 ตอปรับ 13 มกราคม 2565

ABSTRACT

The purposes of this research were to 1) study the problem of administration of professional learning community of school under the Nakhonsawan Primary Education Service Area Office 1 and 2) finding guidelines for the administration of professional learning community of school. The research was conducted into 2 steps: 1) studying the problem of administration of professional learning community of school under the Nakhonsawan Primary Education Service Area Office 1 with the sample were 38 administrators and 253 teachers obtained by using Krejcie & Morgan formula and simple random sampling. The instrument was 5 rating scales questionnaire with a reliability of 0.99. Data was analyzed by mean and standard deviation, 2) finding guidelines for the professional learning community of school was conducted by focus group discussion of 7 experts. The instrument was the recording form. Data was analyzed by content analysis.

The research finding were as follows:

1. The problem of administration of professional learning community of school under the Nakhonsawan Primary Education Service Area Office 1 in overall are at high level ($\bar{x}=4.04$, S.D. = 0.86). It was found that the most problematic level was learning and professional development ($\bar{x}=4.23$, S.D. = 0.86) followed by the organizational culture modification or community support structure ($\bar{x}=4.19$, S.D. = 0.85), good friend community ($\bar{x}=4.11$, S.D. = 0.87), shared leadership status ($\bar{x}=4.06$, S.D. = 0.88), shared vision ($\bar{x}=4.82$, S.D. = 0.80) and team work cooperation and collaboration ($\bar{x}=3.80$, S.D. = 0.87) respectively.

2. the guidelines for the administration of professional learning community of school under the Nakhonsawan Primary Education Service Area Office 1 should proceed in each aspect as follows 1) shared vision, the administrator should provide opportunities for teachers to jointly analyze, review the problems for plan to change the vision of the school 2) team work cooperation and collaboration, administrator and teachers should planning implementation, set procedures together and set a strong team 3) shared leadership status, the administrator should create motivation to work, emphasis on decentralization, 4) good friend community, the administrator should emphasis on friendly management, allow teachers to freely express their opinions on school administration, 5) organizational culture modification or community support structure, the administrator should emphasis on sustainability as a professional learning community, 6) learning and professional development, the administrator should emphasis on learning construction through direct experience, innovation creation and developing professional learning community by comparing with international standard educational institutions.

Keyword: Administration of Professional Learning Community

กุ่มิหลัง

สำนักงานคณะกรรมการการศึกษาขั้นพื้นฐานได้เล็งเห็นความสำคัญการพัฒนาคุณภาพการศึกษาให้ดีขึ้น โดยเน้นการส่งเสริมสนับสนุนที่ตัวครู และบุคลากรทางการศึกษา ปรับเปลี่ยนรูปแบบการทำงานของครูจากการทำงานคนเดียวเป็นการทำงานเป็นทีม มีการช่วยเหลือแลกเปลี่ยนเรียนรู้อย่างเป็นกัลยาณมิตรจนเกิดการพัฒนาอย่างต่อเนื่อง และยั่งยืน ในลักษณะของชุมชนแห่งการเรียนรู้มืออาชีพ (Professional Learning Community: PLC) ส่งเสริมให้

สถานศึกษาได้นำกระบวนการมาใช้ในการเรียนรู้จากการปฏิบัติงานของกลุ่มบุคคลที่มีร่วมกัน ร่วมกันวางแผนเป้าหมายการเรียนรู้ของผู้เรียนและตรวจสอบ สะท้อนผลการปฏิบัติทั้งในส่วนบุคคลและผลที่เกิดขึ้นโดยผ่านกระบวนการแลกเปลี่ยนเรียนรู้การวิพากษ์วิจารณ์ โดยมีเป้าหมายเพื่อพัฒนา มุ่งเน้น ส่งเสริมกระบวนการเรียนรู้อย่างเป็นองค์รวมที่มุ่งสู่คุณภาพของผู้เรียน ซึ่งผลการดำเนินงานในปีงบประมาณ 2561 ของสำนักงานคณะกรรมการการศึกษาขั้นพื้นฐาน พบว่ามีสถานศึกษาในสังกัดนำกระบวนการของชุมชนแห่งการเรียนรู้ทางวิชาชีพไปใช้ คิดเป็นร้อยละ 96.54 และครูนำกระบวนการของชุมชนแห่งการเรียนรู้ทางวิชาชีพไปใช้พัฒนาการจัดการเรียนรู้ในห้องเรียน คิดเป็นร้อยละ 91.41 แสดงให้เห็นว่า ครูส่วนใหญ่ นำกระบวนการของชุมชนแห่งการเรียนรู้ทางวิชาชีพ ไปพัฒนาการจัดการจัดการเรียนรู้อบรมในสถานศึกษา แต่ปัญหาที่พบ คือครูที่ไม่เข้าใจกระบวนการของชุมชนแห่งการเรียนรู้ทางวิชาชีพ และไม่สามารถนำไปใช้ได้ตามวัตถุประสงค์ ส่งผลให้คุณภาพของผู้เรียนยังไม่ได้รับการพัฒนาอย่างแท้จริง สำนักงานคณะกรรมการการศึกษาขั้นพื้นฐานจึงส่งเสริมและพัฒนาต่อไป จึงได้จัดทำคู่มือประกอบการอบรม การขับเคลื่อนกระบวนการชุมชนการเรียนรู้ทางวิชาชีพสู่สถานศึกษา และมอบนโยบายลงสู่เขตพื้นที่การศึกษาเพื่อการพัฒนาบุคลากรทางการศึกษาต่อไป (สำนักงานคณะกรรมการการศึกษาขั้นพื้นฐาน, 2560, หน้า 16)

จากแนวคิดของชุมชนการเรียนรู้ทางวิชาชีพ (Professional Learning Community) ที่มุ่งเน้นการพัฒนาคุณภาพของการศึกษาของประเทศ โดยมีกลยุทธ์สำคัญในการพัฒนาวิชาชีพครู ได้แก่ การสร้างวัฒนธรรมการเรียนรู้ของวิชาชีพ ครูที่ทำงานร่วมกัน การกำหนดเป้าหมายร่วมกันเพื่อพัฒนาการเรียนรู้ของผู้เรียนเป็นสำคัญ และการทำงานร่วมกันของครู จึงกล่าวได้ว่าชุมชนการเรียนรู้ทางวิชาชีพเป็นเครื่องมือให้ครูเป็นผู้ลงมือกระทำด้วยตนเอง เพื่อสร้างการเปลี่ยนแปลงในการจัดการเรียนการสอน (สำนักงานคณะกรรมการการศึกษาขั้นพื้นฐาน, หน้า 13) ดังนั้นหน่วยงานที่เกี่ยวข้องกับการบริหารจัดการศึกษา และผู้เกี่ยวข้องจึงใช้แนวคิดดังกล่าวมาใช้หาแนวทางในการแก้ปัญหา พัฒนาครู และสร้างความมั่นใจให้ครูในการจัดการเรียนรู้ ให้สอดคล้องกับความต้องการของผู้เรียน นอกจากนั้นการสนับสนุนการพัฒนาความสามารถของครูโดยเครือข่ายครู และความร่วมมือระหว่างเพื่อนร่วมงาน ซึ่งจะช่วยให้บทบาทความเป็นมืออาชีพของครูเพิ่มขึ้น และส่งผลให้ครูสามารถค้นพบความต้องการของนักเรียนได้

สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษานครสวรรค์ เขต 1 ได้ดำเนินการจัดทำแผนพัฒนาการศึกษาขั้นพื้นฐาน ระยะ 4 ปี (พ.ศ. 2561 - พ.ศ. 2564) ให้สอดคล้องกับนโยบายของสำนักงานคณะกรรมการการศึกษาขั้นพื้นฐาน เรื่องการส่งเสริมกระบวนการของชุมชนแห่งการเรียนรู้ทางวิชาชีพ ตามยุทธศาสตร์ที่ 3 ส่งเสริม สนับสนุนการพัฒนาครู และบุคลากรทางการศึกษาให้สามารถจัดการเรียนรู้ได้อย่างมีคุณภาพผ่านรูปแบบของชุมชนแห่งการเรียนรู้ทางวิชาชีพ โดยมีแนวทางการดำเนินการส่งเสริม และพัฒนาบุคลากรในรูปแบบชุมชนแห่งการเรียนรู้ทางวิชาชีพ ส่งเสริม สนับสนุนให้ครูสร้างเครือข่าย หรือชุมชนการเรียนรู้เพื่อพัฒนาวิชาชีพครูด้วยจิตวิญญาณของความเป็นครู แต่การพัฒนาบุคลากรในรูปแบบชุมชนแห่งการเรียนรู้ทางวิชาชีพของสำนักงานเขต ยังคงไม่ประสบความสำเร็จ เนื่องจากครูขาดความเข้าใจในกระบวนการ และขั้นตอนการดำเนินงานที่ถูกต้อง ปัญหาที่พบอีกประการ คือ ครูมีภาระงานนอกเหนือจากงานสอนเป็นจำนวนมาก ผู้บริหารและครูขาดการมีส่วนร่วมในการวางแผนการดำเนินงานสอดคล้องกับแนวทางของชุมชนแห่งการเรียนรู้ทางวิชาชีพ ยังไม่เห็นความสำคัญของการทำงานเป็นทีม ผู้บริหารขาดแผนการดำเนินงานเพื่อสนับสนุนการสร้างบรรยากาศการจัดการเรียนรู้ตามรูปแบบของชุมชนแห่งการเรียนรู้ทางวิชาชีพ และขาดการกำกับ ติดตาม การดำเนินงานอย่างเป็นระบบ จึงส่งผลให้การบริหารชุมชนแห่งการเรียนรู้ทางวิชาชีพของสถานศึกษายังไม่ประสบผลสำเร็จ (สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษานครสวรรค์ เขต 1, 2563, หน้า 31)

จากปัญหาและความสำคัญดังกล่าว ผู้วิจัยจึงศึกษาปัญหาในการบริหารชุมชนแห่งการเรียนรู้ทางวิชาชีพของสถานศึกษา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษานครสวรรค์ เขต 1 เพื่อนำไปสู่การหาแนวทางการบริหาร

ชุมชนแห่งการเรียนรู้ทางวิชาชีพ เพื่อให้ผู้บริหารสามารถนำไปประยุกต์ใช้ในการบริหารสถานศึกษา อันจะเป็นประโยชน์ในการจัดการเรียนการสอนให้มีประสิทธิภาพ และเกิดประสิทธิผลมากขึ้น

คำถามการวิจัย

1. สภาพปัญหาการบริหารชุมชนแห่งการเรียนรู้ทางวิชาชีพของสถานศึกษา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษา ประถมศึกษานครสวรรค์ เขต 1 อยู่ในระดับใด
2. แนวทางการบริหารชุมชนแห่งการเรียนรู้ทางวิชาชีพของสถานศึกษา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษา ประถมศึกษานครสวรรค์ เขต 1 ควรดำเนินการอย่างไร

ความมุ่งหมายของการวิจัย

1. เพื่อศึกษาปัญหาการบริหารชุมชนแห่งการเรียนรู้ทางวิชาชีพของสถานศึกษา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษา ประถมศึกษานครสวรรค์ เขต 1
2. เพื่อหาแนวทางการบริหารชุมชนแห่งการเรียนรู้ทางวิชาชีพของสถานศึกษา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษา ประถมศึกษานครสวรรค์ เขต 1

กรอบแนวคิดของการวิจัย

ภาพประกอบ 1 กรอบแนวคิดของการวิจัย

วิธีดำเนินการวิจัย

ประชากรและกลุ่มตัวอย่าง

1. ประชากร ได้แก่ผู้บริหารสถานศึกษา จำนวน 162 คน และครู จำนวน 1,065 คน รวมทั้งสิ้น 1,227 คน จากสถานศึกษา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษานครสวรรค์ เขต 1 จำนวน 162 แห่ง
2. กลุ่มตัวอย่าง ได้แก่ ผู้บริหารสถานศึกษา จำนวน 38 คน และครู จำนวน 253 คน โดยมีขั้นตอนดังนี้คือ 1) กำหนดขนาดของกลุ่มตัวอย่างจากการเปิดตารางของ Krejcie and Morgan จำนวนประชากร 948 คน ได้หน่วยตัวอย่างทั้งสิ้น จำนวน 291 คน 2) จากนั้นทำการกำหนดกลุ่มตัวอย่างครูในแต่ละโรงเรียนตามสัดส่วนของประชากร และทำการสุ่มหน่วยตัวอย่างตามสัดส่วนที่คำนวณได้ในแต่ละโรงเรียนโดยวิธีการสุ่มอย่างง่าย โดยการจับฉลาก
- 3) กลุ่มตัวอย่างที่เป็นผู้บริหารสถานศึกษาได้มาทำการสุ่มอย่างง่ายโดยการจับฉลากจากประชากร

เครื่องมือที่ใช้ในการเก็บรวบรวมข้อมูล

เครื่องมือที่ใช้ในการเก็บรวบรวมข้อมูล ได้แก่ แบบสอบถามเกี่ยวกับปัญหาการบริหารชุมชนแห่งการเรียนรู้ทางวิชาชีพของสถานศึกษา และแบบบันทึกสนทนากลุ่ม

1. แบบสอบถามเกี่ยวกับปัญหาการบริหารชุมชนแห่งการเรียนรู้ทางวิชาชีพของสถานศึกษา ประกอบด้วย 2 ตอน คือ ตอนที่ 1 ข้อมูลทั่วไปของผู้ตอบแบบสอบถาม เป็นแบบตรวจสอบรายการ ประกอบด้วย เพศ อายุ ระดับการศึกษา ตำแหน่งหน้าที่ และประสบการณ์ทำงานในตำแหน่ง และตอนที่ 2 ปัญหาการบริหารชุมชนแห่งการเรียนรู้ทางวิชาชีพของสถานศึกษา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษานครสวรรค์ เขต 1 รวม 6 ด้าน ได้แก่ 1) วิทยาลัยร่วม 2) ทีมร่วมแรง ร่วมใจ และร่วมมือ 3) ภาวะผู้นำร่วม 4) ชุมชนกัลยาณมิตร 5) ปรับเปลี่ยนวัฒนธรรมองค์กรหรือโครงสร้างสนับสนุนชุมชน และ 6) การเรียนรู้และการพัฒนาวิชาชีพ เป็นแบบประมาณค่า 5 ระดับ โดยมีค่าคะแนนดังนี้ 5 หมายถึง มีปัญหาการบริหารชุมชนแห่งการเรียนรู้ทางวิชาชีพอยู่ในระดับมากที่สุด 4 หมายถึง มีปัญหาการบริหารชุมชนแห่งการเรียนรู้ทางวิชาชีพอยู่ในระดับมาก 3 หมายถึง มีปัญหาการบริหารชุมชนแห่งการเรียนรู้ทางวิชาชีพอยู่ในระดับปานกลาง 2 หมายถึง มีปัญหาการบริหารชุมชนแห่งการเรียนรู้ทางวิชาชีพอยู่ในระดับน้อย และ 1 หมายถึง มีปัญหาการบริหารชุมชนแห่งการเรียนรู้ทางวิชาชีพอยู่ในระดับน้อยที่สุด โดยมีขั้นตอนการสร้างและหาคุณภาพเครื่องมือดังนี้ 1.1 ศึกษา ค้นคว้า ทฤษฎี แนวคิด เอกสาร และงานวิจัยที่เกี่ยวข้องกับเรื่องแนวทางการบริหารชุมชนแห่งการเรียนรู้ทางวิชาชีพของสถานศึกษาจากเอกสารทางวิชาการต่าง ๆ เพื่อเป็นแนวทางในการสร้างเครื่องมือให้สอดคล้องกับวัตถุประสงค์งานวิจัย จากนั้นทำการกำหนดกรอบเพื่อสร้างแบบสอบถามในการเก็บข้อมูล โดยกำหนดขอบข่ายของแบบสอบถามให้ครอบคลุมเนื้อหา และนำแบบสอบถามที่สร้างขึ้นเสนอต่ออาจารย์ที่ปรึกษาวิทยานิพนธ์เพื่อขอคำแนะนำ และตรวจสอบเนื้อหา ภาษาที่ใช้ในแบบทดสอบ 1.2 ร่างแบบสอบถามตามกรอบแนวคิด โดยให้ครอบคลุมเนื้อหาที่เกี่ยวข้องกับแนวทางการบริหารชุมชนแห่งการเรียนรู้ทางวิชาชีพ โดยเป็นแบบสอบถามชนิดมาตราส่วนประมาณค่า 5 ระดับโดยประยุกต์การวัดคะแนนตามแบบมาตราวัดของลิเคิร์ต แล้วนำเสนอต่อผู้เชี่ยวชาญจำนวน 3 ท่าน เพื่อตรวจสอบความเที่ยงตรงเชิงเนื้อหาของข้อคำถาม โดยวิธีการหาค่าดัชนีความสอดคล้อง (Index of item objective congruence : IOC) ของข้อคำถามจำนวน 50 ข้อ พบว่า ค่าดัชนีความสอดคล้องของข้อคำถามอยู่ระหว่าง 0.67 – 1.00 1.3 นำแบบสอบถามไปทดลองใช้กับผู้บริหารและครูที่ไม่ใช่กลุ่มตัวอย่าง จำนวน 30 คน ระหว่างวันที่ 5 – 12 พฤษภาคม 2564 จากโรงเรียนสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษานครสวรรค์ เขต 1 จำนวน 4 โรงเรียน คือ โรงเรียนวัดบางมะฝ่อ “จันทโชตนุสรณ์” โรงเรียนราษฎร์อุทิศ โรงเรียนวัดศาลาแดง และโรงเรียนอนุบาลโกรกพระ (ประชาชนูทิศ) เพื่อหาค่าความเที่ยงของแบบสอบถาม โดยการคำนวณหาค่าสัมประสิทธิ์แอลฟา (Alfa – coefficient) ตามวิธีการของ Cronbach ซึ่งมีค่าเท่ากับ 0.99

2. แบบบันทึกการสนทนากลุ่ม มีลักษณะเป็นแบบตรวจสอบความเหมาะสมของร่างแนวทางที่ผู้วิจัยสร้างขึ้น ซึ่งมีขั้นตอนการสร้างดังนี้คือ 1) ทำการกำหนดประเด็นเพื่อร่างแนวทางประกอบด้วย องค์ประกอบ 6 ด้าน 2) นำผลจากการสำรวจปัญหาในขั้นตอนที่ 1 ในประเด็นของด้านที่มีปัญหาสูงสุด 3 อันดับในแต่ละด้านมาจัดทำเป็นร่างแนวทางการบริหารชุมชนแห่งการเรียนรู้ทางวิชาชีพของสถานศึกษา จากนั้นนำร่างแนวทางดังกล่าวไปให้ผู้ทรงคุณวุฒิพิจารณาตรวจสอบใน 2 ลักษณะคือ 1) ร่างแนวทางที่นำเสนอหากเหมาะสมให้พิจารณาว่าคงเดิม และ 2) ร่างแนวทางที่นำเสนอหากไม่เหมาะสมให้ผู้ทรงคุณวุฒิให้ข้อเสนอแนะเพิ่มเติมในร่างเพื่อการปรับปรุงต่อไป

การเก็บรวบรวมข้อมูล

1. ขั้นตอนการศึกษาปัญหาการบริหารชุมชนแห่งการเรียนรู้ทางวิชาชีพของสถานศึกษา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษานครสวรรค์ เขต 1 ทำการเก็บรวบรวมข้อมูลดังนี้

1.1 ผู้วิจัยขอหนังสือจากคณะครุศาสตร์ มหาวิทยาลัยราชภัฏนครสวรรค์เพื่อขออนุญาตผู้อำนวยการสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษานครสวรรค์ เขต 1 เพื่อเก็บข้อมูลในพื้นที่ และขอหนังสือจากคณะครุศาสตร์ มหาวิทยาลัยราชภัฏนครสวรรค์ ถึงผู้บริหารสถานศึกษา และครูในสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษา นครสวรรค์ เขต 1 ที่เป็นกลุ่มตัวอย่างที่ในการวิจัยเพื่อขอความอนุเคราะห์ และขอความร่วมมือในการเก็บข้อมูล

1.2 ผู้วิจัยส่งแบบสอบถามพร้อมหนังสือแนบเพื่อขอความอนุเคราะห์ จำนวน 291 ชุด และขอความร่วมมือในการเก็บข้อมูล ระหว่างวันที่ 13-27 พฤษภาคม 2564

1.3 ผู้วิจัยรวบรวมแบบสอบถามคืนจนครบจำนวน 291 ชุด คิดเป็นร้อยละ 100 จากนั้นนำมาตรวจสอบความถูกต้องและความสมบูรณ์ของการตอบคำถาม

2. ขั้นตอนการหาแนวทางการบริหารชุมชนแห่งการเรียนรู้ทางวิชาชีพของสถานศึกษา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษานครสวรรค์ เขต 1 มีการดำเนินการดังนี้

3. กำหนดคุณสมบัติผู้ทรงคุณวุฒิในการตรวจสอบร่างแนวทางจำนวน 7 ท่าน โดยเป็นผู้มีประสบการณ์การบริหารสถานศึกษาหรือมีคุณวุฒิทางการศึกษาระดับปริญญาโทมาแล้วไม่น้อยกว่า 5 ปี จำนวน 7 คน จากนั้นทำการประสานผู้ทรงคุณวุฒิเพื่อขอความอนุเคราะห์ร่วมการสนทนากลุ่ม

4. ขอลงชื่อจากคณะครุศาสตร์ มหาวิทยาลัยราชภัฏนครสวรรค์ เพื่อเชิญผู้ทรงคุณวุฒิร่วมประชุมสนทนากลุ่ม และจัดการประชุมสนทนากลุ่ม โดยผู้ทรงคุณวุฒิจำนวน 7 ท่าน ในวันเสาร์ที่ 31 กรกฎาคม 2564 เวลา 09.30-12.00 น. เพื่อเสนอแนวทางการบริหารชุมชนแห่งการเรียนรู้ทางวิชาชีพของสถานศึกษา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษานครสวรรค์ เขต 1

สถิติที่ใช้ในการวิเคราะห์ข้อมูล

1. การศึกษาปัญหาการบริหารชุมชนแห่งการเรียนรู้ทางวิชาชีพของสถานศึกษา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษานครสวรรค์ เขต 1 วิเคราะห์โดยใช้ค่าร้อยละ (%) ค่าเฉลี่ย ($\bar{x}$) และ ค่าเบี่ยงเบนมาตรฐาน (S.D.)

2. การหาแนวทางการบริหารชุมชนแห่งการเรียนรู้ทางวิชาชีพของสถานศึกษา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษานครสวรรค์ เขต 1 ดำเนินการโดยวิธีการวิเคราะห์เนื้อหา (Content Analysis)

สรุปผลการวิจัย

1. การศึกษาปัญหาการบริหารชุมชนแห่งการเรียนรู้ทางวิชาชีพของสถานศึกษา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษานครสวรรค์ เขต 1 แสดงได้ดังตารางที่ 1

ตาราง 1 แสดงค่าเฉลี่ยและส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐานของระดับปัญหาการบริหารชุมชนแห่งการเรียนรู้ทางวิชาชีพของสถานศึกษา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษานครสวรรค์ เขต 1 จำแนกตามรายด้าน

รายการ	$\bar{X}$	S.D.	แปลผล	อันดับที่
ด้านวิสัยทัศน์รวม	3.82	0.80	มาก	5
ด้านที่มรุมแรง รุมใจ และร่วมมือ	3.80	0.87	มาก	6
ด้านภาวะผู้นำรวม	4.06	0.88	มาก	4
ด้านชุมชนกัลยาณมิตร	4.11	0.87	มาก	3
ด้านปรับเปลี่ยนวัฒนธรรมองค์กร หรือโครงสร้าง สนับสนุนชุมชน	4.19	0.85	มาก	2
ด้านการเรียนรู้และการพัฒนาวิชาชีพ	4.23	0.86	มาก	1
รวมเฉลี่ย	4.04	0.86	มาก	

จากตาราง 1 พบว่า ระดับปัญหาการบริหารชุมชนแห่งการเรียนรู้ทางวิชาชีพของสถานศึกษา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษานครสวรรค์ เขต 1 ทั้ง 6 ด้าน โดยภาพรวมอยู่ในระดับมาก ($\bar{X} = 4.04$, S.D. = 0.86) โดยด้านที่มีปัญหาสูงสุด คือ การเรียนรู้และการพัฒนาวิชาชีพ ($\bar{X} = 4.23$, S.D. = 0.86) รองลงมา คือ การปรับเปลี่ยนวัฒนธรรมองค์กร หรือโครงสร้างสนับสนุนชุมชน ($\bar{X} = 4.19$, S.D. = 0.85), ชุมชนกัลยาณมิตร ($\bar{X} = 4.11$, S.D. = 0.87), ภาวะผู้นำร่วม ($\bar{X} = 4.06$, S.D. = 0.88), วิสัยทัศน์ร่วม ($\bar{X} = 4.82$, S.D. = 0.80) และทีมร่วมแรงร่วมใจ และร่วมมือ ($\bar{X} = 3.80$, S.D. = 0.87) ตามลำดับ

1. แนวทางการบริหารชุมชนแห่งการเรียนรู้ทางวิชาชีพของสถานศึกษา พบว่า ควรดำเนินการดังนี้

1.1 ด้านวิสัยทัศน์ร่วม มีแนวทางการดำเนินการดังนี้คือ ผู้บริหาร และครูควรร่วมกันวิเคราะห์และทบทวนสภาพปัญหา ความต้องการของสถานศึกษา สภาพบริบทของสถานศึกษา รวมทั้งวิเคราะห์ผลที่เกิดขึ้น และนำไปพัฒนาปรับปรุงวิสัยทัศน์ของสถานศึกษาให้สอดคล้องกับแนวทางการดำเนินงานชุมชนแห่งการเรียนรู้ทางวิชาชีพ ให้เป็นไปตามวิสัยทัศน์สถานศึกษา สำหรับครูควรนำวิสัยทัศน์สถานศึกษาไปบูรณาการกับกฎแผนจัดการเรียนการสอนตามแนวทางของชุมชนแห่งการเรียนรู้ทางวิชาชีพ

1.2 ด้านทีมร่วมแรง ร่วมใจ และร่วมมือ มีแนวทางการดำเนินการดังนี้คือ ผู้บริหารควรกระตุ้นให้ครูได้เห็นความสำคัญของการทำงานเป็นทีม ควรสร้างแนวทางการปฏิบัติอย่างเป็นระบบ เพื่อให้เกิดทีมที่เข้มแข็ง สนับสนุนให้มีการร่วมกันแบ่งปันประสบการณ์การทำงานอย่างสม่ำเสมอ

1.3 ด้านภาวะผู้นำร่วม มีแนวทางการดำเนินการดังนี้คือ ผู้บริหารควรมีการวางระบบการปฏิบัติงานชุมชนแห่งการเรียนรู้ทางวิชาชีพที่มีความสัมพันธ์เชื่อมโยงกัน รวมทั้งสร้างขวัญกำลังใจ กระตุ้นครูให้เกิดความรู้ความสามารถในการพัฒนาชุมชนแห่งการเรียนรู้ทางวิชาชีพอย่างมีประสิทธิภาพ และผู้บริหาร และครูควรร่วมกันนำผลการดำเนินงานมาสร้างนวัตกรรมใหม่เพื่อใช้จัดการศึกษาชุมชนแห่งการเรียนรู้ทางวิชาชีพ

1.4 ด้านชุมชนกัลยาณมิตร มีแนวทางการดำเนินการดังนี้คือ ผู้บริหารและครูควรสร้างวัฒนธรรมการอยู่ร่วมกันตามแนวทางชุมชนแห่งการเรียนรู้ทางวิชาชีพ ผู้บริหารควรเน้นการบริหารอย่างเป็นกัลยาณมิตร เปิดโอกาสให้ครู แสดงความคิดเห็นในการบริหารสถานศึกษา ควรจัดกิจกรรมที่สร้างความสัมพันธ์ที่ดี และผู้บริหารเปิดโอกาสให้ทุกคนมีเสรีภาพในการแสดงความคิดเห็นของตนเกี่ยวกับชุมชนแห่งการเรียนรู้ทางวิชาชีพ

1.5 ด้านปรับเปลี่ยนวัฒนธรรมองค์กร หรือโครงสร้างสนับสนุนชุมชน มีแนวทางการดำเนินการดังนี้คือ ผู้บริหาร และครูควรร่วมกันสร้างบรรยากาศที่ดี มุ่งเน้นความยั่งยืนแบบชุมชนแห่งการเรียนรู้ทางวิชาชีพอย่างต่อเนื่องและร่วมกันวางแผนการดำเนินงาน โดยที่ผู้บริหารควรมีการจัดสรรปัจจัยสนับสนุนให้เอื้อต่อการดำเนินการของชุมชนแห่งการเรียนรู้ทางวิชาชีพ

1.6 ด้านการเรียนรู้และการพัฒนาวิชาชีพ มีแนวทางการดำเนินการดังนี้คือ ผู้บริหารและครู ควรเรียนรู้เพื่อพัฒนาวิชาชีพตามแนวคิดของชุมชนแห่งการเรียนรู้ทางวิชาชีพในการทำงานร่วมกัน รวมทั้งร่วมกันวางแผนการกำหนดแนวทางการพัฒนาชุมชนแห่งการเรียนรู้ทางวิชาชีพโดยเทียบเคียงสถานศึกษามาตรฐานสากล

อภิปรายผลการวิจัย

1. จากผลการวิจัยที่พบว่าปัญหาทางการบริหารชุมชนแห่งการเรียนรู้ทางวิชาชีพของสถานศึกษา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษานครสวรรค์ เขต 1 โดยภาพรวมพบว่ามีอยู่ในระดับมาก ทั้งนี้อาจเป็นเพราะว่าผู้บริหารยังไม่ให้ความสำคัญเกี่ยวกับการนำแนวทางของชุมชนแห่งการเรียนรู้ทางวิชาชีพมาสนับสนุนการบริหารสถานศึกษา ครูในสถานศึกษายังขาดการพัฒนาองค์ความรู้เกี่ยวกับกระบวนการการดำเนินงาน และยังไม่เห็นความสำคัญ

เนื่องจากยังไม่มีที่ปรึกษาอย่างต่อเนื่อง และขาดประสบการณ์การจัดการเรียนรู้ นอกจากนี้ครูมีภาระงานที่มาก โดยเฉพาะในโรงเรียนขนาดเล็กครูต้องรับผิดชอบการสอนมาก จึงยังไม่ให้ความสำคัญกับการทำงานร่วมกันกับผู้อื่น ซึ่งสอดคล้องกับผลงานวิจัยของ ศิวกร รัตติโชติ (2561, หน้า 172 – 180) ที่ศึกษาแนวทางการพัฒนาชุมชนแห่งการเรียนรู้วิชาชีพเพื่อการวิจัยในชั้นเรียนของครูในโรงเรียนมัธยมศึกษากรุงเทพมหานคร สังกัดสำนักงานคณะกรรมการการศึกษาขั้นพื้นฐาน พบว่าปัญหาในการบริหารภาพรวมอยู่ในระดับมาก นอกจากนั้นยังพบว่าด้านที่มีปัญหามากที่สุดคือ ด้านการเรียนรู้ และการพัฒนาวิชาชีพ ทั้งนี้อาจเป็นเพราะ ผู้บริหาร และครูมีภาระงานเยอะจึงทำให้ขาดความสนใจในพัฒนาตนเองเกี่ยวกับการพัฒนาวิชาชีพเพื่อตนเองและผู้เรียน มีผู้บริหารส่วนน้อยที่จะสร้างประสบการณ์การพัฒนาวิชาชีพโดยตรงในสถานศึกษาเพื่อให้ผู้บริหาร และครูได้เรียนรู้ และพัฒนาร่วมกันตามบริบทของสถานศึกษา

2. แนวทางการบริหารชุมชนแห่งการเรียนรู้ทางวิชาชีพของสถานศึกษา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษา ประถมศึกษานครสวรรค์ เขต 1 มีประเด็นสำคัญในการอภิปรายผลดังนี้

2.1 ด้านวิสัยทัศน์ร่วม มีแนวทางการดำเนินงานบริหารชุมชนแห่งการเรียนรู้ทางวิชาชีพ คือ ผู้บริหารเปิดโอกาสครูในสถานศึกษาได้ร่วมกันวิเคราะห์ ทบทวนสภาพปัญหา และความต้องการของสถานศึกษาเพื่อวางแผนปรับเปลี่ยนวิสัยทัศน์ของสถานศึกษาให้สอดคล้องกับแนวทางการดำเนินงานชุมชนแห่งการเรียนรู้ทางวิชาชีพ โดยให้ครูในสถานศึกษานำเอาวิสัยทัศน์ไปบูรณาการกับการแผนจัดการเรียนการสอน ซึ่งสอดคล้องกับผลงานวิจัยของ สิริมา เปียอยู่ และคณะ (2561, หน้า 260) ที่ศึกษากลยุทธ์การพัฒนาคุณภาพโรงเรียนมาตรฐานสากลในเขตภาคเหนือตอนล่าง พบว่าวัฒนธรรมแห่งการเรียนรู้ที่ดี คือครูต้องร่วมกันเรียนรู้วิสัยทัศน์ คำนิยม และวัฒนธรรมของโรงเรียนที่ตนเองปฏิบัติงานอยู่เมื่อเกิดการเรียนรู้แล้วนั้นสมาชิกในโรงเรียนต้องร่วมกันสร้างวิสัยทัศน์เป้าหมาย พื้นที่สำหรับการเรียนรู้ โอกาสในการเรียนรู้ พร้อมกับนำวิสัยทัศน์ของโรงเรียนบูรณาการเข้ากับวัฒนธรรมชุมชน และประยุกต์เข้ากับการจัดการเรียนการสอนเพื่อนำไปสู่เป้าหมายของโรงเรียน โดยให้ความสำคัญกับการเรียนรู้ที่ส่งผลให้กับตัวผู้เรียนเป็นสำคัญ

2.2 ด้านที่ร่วมแรง ร่วมใจ และร่วมมือ แนวทางการดำเนินงานบริหารชุมชนแห่งการเรียนรู้ทางวิชาชีพ คือ ผู้บริหารควรสร้างเข้าใจเกี่ยวกับแนวทางการพัฒนาวิชาชีพของผู้บริหาร และกระตุ้นให้ครูได้เห็นถึงความสำคัญของการทำงานเป็นทีม ร่วมกันวางแผนการดำเนินงาน กำหนดขั้นตอน สร้างแนวทางปฏิบัติอย่างเป็นระบบ และสร้างทีมที่เข้มแข็ง รวมทั้งควรเน้นให้ครูแต่ละทีมร่วมกันแลกเปลี่ยนผลที่เกิดขึ้นจากการดำเนินงาน ร่วมกันติดตามและนำผลที่เกิดขึ้นมา ร่วมกันวิเคราะห์เพื่อพัฒนาต่อไปอย่างต่อเนื่อง ซึ่งสอดคล้องกับผลงานวิจัยของ พิมพ์อร สดเอี่ยม (2555, หน้า 163) ที่ศึกษาการพัฒนาตัวแบบความสัมพันธ์โครงสร้างเชิงเส้นของปัจจัยที่มีอิทธิพลต่อการเป็นชุมชนแห่งการเรียนรู้แบบมืออาชีพในโรงเรียนมัธยมศึกษา พบว่าการสร้างทีมที่ดีต้องเริ่มต้นจากการเห็นและรับรู้ถึงความรู้อีกส่วนหนึ่งในการทำงานจนเกิดประสบการณ์ ความสามารถในการทำงาน และนำไปสู่การสร้างทีมที่เข้มแข็งในการทำงานร่วมกันด้วยความสมัครใจ มีการสื่อสารที่มีคุณภาพบนพื้นฐานการรับฟัง และความไว้วางใจซึ่งกันและกัน ร่วมกันคิด วางแผน และสะท้อนผลการดำเนินงานเพื่อหาแนวทางที่สร้างสรรค์ ดังนั้น ชุมชนแห่งการเรียนรู้ทางวิชาชีพจึงเน้นการขับเคลื่อนด้วยการทำงานแบบทีมร่วม แรงร่วมใจ ที่เน้นการลงมือทำ และเรียนรู้ไปด้วยกันด้วยใจอย่างสร้างสรรค์ต่อเนื่อง

2.3 ด้านภาวะผู้นำร่วม แนวทางการดำเนินงานบริหารชุมชนแห่งการเรียนรู้ทางวิชาชีพ คือ ผู้บริหาร และครู ร่วมกันวิเคราะห์ความสัมพันธ์จากองค์กร และชุมชนต่าง ๆ ที่เกี่ยวข้องของสถานศึกษาร่วมกันวางแผนการดำเนินงานของสถานศึกษา เน้นการกระจายอำนาจไปให้ครูตามความเหมาะสม ส่งเสริมการสะท้อนกลับผลการดำเนินงาน นำผลการวิเคราะห์การดำเนินงานมาสร้างเป็นนวัตกรรม และนำมาปรับใช้กับผู้เรียน ซึ่งสอดคล้องกับผลงานวิจัยของ ปองทิพย์ เทพอารีย์ และมารุต พัฒนาผล (2557, หน้า 291 – 292) พบว่า การขับเคลื่อนชุมชนแห่งการเรียนรู้ทางวิชาชีพ เป็นการมุ่งเน้นการพัฒนาการจัดการเรียนรู้ที่เน้นผู้เรียนเป็นสำคัญ โดยยึดหลักแนวทางการจัดการรวมการสนับสนุนการกระจาย

อำนาจ การสร้างแรงบันดาลใจของครูโดยครูเป็นผู้นำในด้านที่เชี่ยวชาญ เพื่อให้เกิดความภูมิใจในตนเองซึ่งจะส่งผลให้เกิดการพัฒนาอย่างต่อเนื่อง

2.4 ด้านชุมชนกัลยาณมิตร แนวทางการดำเนินงานบริหารชุมชนแห่งการเรียนรู้ทางวิชาชีพ คือ ผู้บริหารต้องปรับการบริหารสถานศึกษาของตนเอง โดยเน้นการบริหารอย่างเป็นกัลยาณมิตร เปิดโอกาสให้ครูแสดงความคิดเห็นในการบริหารสถานศึกษาได้อย่างเสรีภาพ ร่วมกันวางข้อตกลงในการอยู่ร่วมกันในสถานศึกษาด้วยความเข้าใจ และความเป็นกัลยาณมิตร มีการจัดกิจกรรมโดยเน้นให้ครูได้แลกเปลี่ยนความคิดเห็นซึ่งกันและกัน เพื่อให้ครูในสถานศึกษาเกิดสัมพันธ์ภาพที่ดีต่อกัน ยอมรับความแตกต่างระหว่างบุคคล ร่วมกันวิเคราะห์ผลจากการดำเนินงาน เพื่อปรับปรุงพัฒนาเป็นแผนการดำเนินงานด้านชุมชนแห่งการเรียนรู้ทางวิชาชีพ ซึ่งสอดคล้ององงานวิจัยของ ลภัสรดา เวียงคำและคณะ (2560, หน้า 27) ที่ทำการพัฒนารูปแบบการดำเนินงานชุมชนการเรียนรู้ทางวิชาชีพของครู วิทยาลัยชุมชนพังงา พบว่าชุมชนกัลยาณมิตรเป็นกลุ่มที่ที่เหนียวแน่นจากภายในใช้ความเป็นกัลยาณมิตรเชิงวิชาการต่อกัน ทำให้ลดความโดดเดี่ยวระหว่างปฏิบัติงานสอนของครูเชื่อมโยงปฏิสัมพันธ์กันทั้งในเชิงวิชาชีพและชีวิตมีความศรัทธาร่วม เกิดความไว้วางใจ และพร้อมที่จะลงมือทำงานให้บรรลุเป้าหมายที่ร่วมกันสร้างไว้

2.5 ด้านปรับเปลี่ยนวัฒนธรรมองค์กร หรือโครงสร้างสนับสนุนชุมชน แนวทางการดำเนินงานบริหารชุมชนแห่งการเรียนรู้ทางวิชาชีพ คือ ผู้บริหารควรร่วมมือกับชุมชนท้องถิ่นทำการศึกษาค้นคว้าหาความต้องการของชุมชน โดยมุ่งเน้นความยั่งยืนแบบชุมชนแห่งการเรียนรู้ทางวิชาชีพอย่างต่อเนื่อง และนำแผนการดำเนินงานสู่การปฏิบัติที่เหมาะสมโดยผู้บริหารทำหน้าที่เป็นผู้สนับสนุน บริหารจัดสรรทรัพยากร เชื้อ ข้อมูลสารสนเทศ สร้างขวัญกำลังใจ ผู้บริหารและกรรมการสถานศึกษาร่วมกันติดตามการดำเนินงาน และนำผลมาวร่วมกันวิเคราะห์เพื่อพัฒนาการดำเนินการ ซึ่งสอดคล้องกับผลงานวิจัยของ กรองกาญจน์ นาแพ้ว (2560, หน้า 81 – 82) ที่ศึกษาการเป็นชุมชนการเรียนรู้ทางวิชาชีพที่ส่งผลต่อประสิทธิผลการบริหารงานวิชาการในโรงเรียนประถมศึกษาของรัฐ จังหวัดสมุทรสาคร พบว่าการจัดสรรปัจจัยสนับสนุนให้เอื้อต่อการดำเนินการของชุมชนแห่งการเรียนรู้ทางวิชาชีพ เช่น เวลา สถานที่ ขนาดชั้นเรียน ขวัญกำลังใจ ข้อมูลสารสนเทศ ตามความจำเป็นตามบริบทของแต่ละชุมชนให้เกิดการดำเนินการพัฒนาเกิดความพร้อมจึงนำไปสู่ความสำเร็จ

2.6 ด้านการเรียนรู้และการพัฒนาวิชาชีพ แนวทางการดำเนินงานบริหารชุมชนแห่งการเรียนรู้ทางวิชาชีพ คือ ผู้บริหารควรสร้างความตระหนักให้ครูได้เห็นถึงความสำคัญของการเรียนรู้เพื่อพัฒนาวิชาชีพ เปิดโอกาสให้หน่วยงานภายนอกเข้ามาพัฒนาครูในสถานศึกษา เน้นการสร้างการเรียนรู้ผ่านประสบการณ์ตรงการคิดวิเคราะห์ สร้างสรรค์ การแสวงหาความรู้ทักษะด้านเทคโนโลยี และความสามารถในการทำงานร่วมกับผู้อื่น เพื่อเป็นแนวทางการพัฒนาชุมชนแห่งการเรียนรู้ทางวิชาชีพโดยเทียบเคียงสถานศึกษามาตรฐานสากล ซึ่งสอดคล้องกับผลงานวิจัยของ พิษิต ขำดี และต้องลักษณะ บุญธรรม (2562, หน้า 68) ที่กล่าวว่า การเรียนรู้พัฒนาวิชาชีพเป็นการเรียนรู้เพื่อจิตวิญญาณความเป็นครูเป็นการเรียนรู้เพื่อพัฒนาตนเองจากข้างในหรือวุฒิภาวะความเป็นครูให้เป็นครูที่สมบูรณ์ โดยมีนัยสำคัญ คือ การเรียนรู้ตนเองการรู้จักตนเองของครูเพื่อที่จะเข้าใจมิติของผู้เรียนที่มากกว่า โดยยึดการเรียนรู้ของผู้เรียนเป็นสำคัญ ได้รวมถึงการเรียนรู้ร่วมกันของสมาชิกในชุมชนตามบริบทของสถานศึกษาด้วย

ข้อเสนอแนะ

1. ข้อเสนอแนะในการนำผลการวิจัยไปใช้

1.1 ผู้บริหารสถานศึกษาควรสร้างเครือข่ายชุมชนแห่งการเรียนรู้ตามบริบทของสถานศึกษาของตนเอง เพื่อส่งเสริมให้การบริหารชุมชนแห่งการเรียนรู้ทางวิชาชีพของสถานศึกษาเป็นไปตามหลักการ

1.2 ผู้บริหาร และครูในสถานศึกษาควรได้รับการส่งเสริมเพื่อพัฒนาวิชาชีพตามแนวทางของชุมชนแห่งการเรียนรู้ทางวิชาชีพ

2. ข้อเสนอแนะสำหรับการทำวิจัยครั้งต่อไป

2.1 ควรศึกษาผลการดำเนินงานการพัฒนาวิชาชีพตามแนวคิดของชุมชนแห่งการเรียนรู้ทางวิชาชีพของสถานศึกษาของโรงเรียนที่ดำเนินการอย่างต่อเนื่อง ทั้งในเชิงปริมาณและคุณภาพ

2.2 ควรศึกษาปัจจัยที่ส่งผลต่อการปรับเปลี่ยนวัฒนธรรมองค์กร หรือโครงสร้างสนับสนุนชุมชนตามแนวคิดของชุมชนแห่งการเรียนรู้ทางวิชาชีพของสถานศึกษา เนื่องจากเป็นประเด็นที่มีปัญหามากที่สุด

เอกสารอ้างอิง

กรองกาญจน์ นาแพร่. (2560). การเป็นชุมชนการเรียนรู้ทางวิชาชีพที่ส่งผลต่อประสิทธิภาพการบริหารงานวิชาการในโรงเรียนประถมศึกษาของรัฐ จังหวัดสมุทรสาคร. *วารสารวิจัยมหาวิทยาลัยราชภัฏหมู่บ้านจอมบึง*.

5 (1).81-96.

ปองทิพย์ เทพอารีย์ และมารุต พัฒผล. (2557). การพัฒนารูปแบบชุมชนแห่งการเรียนรู้เชิงวิชาชีพสำหรับครูประถมศึกษา. *วารสารศิลปการศึกษาศาสตร์วิจัย*. 6(2). 284-296.

พิชิต ขำดี และต้องลักษณ์ บุญธรรม. (2562). ความต้องการจำเป็นของการเป็นชุมชนแห่งการเรียนรู้ทางวิชาชีพสำหรับโรงเรียนขนาดเล็ก จังหวัดพระนครศรีอยุธยา. *วารสารมหาวิทยาลัยศิลปากร*. 39(2) 67-78.

พิมพ์อร สดเอี่ยม. (2555). การพัฒนาตัวแบบความสัมพันธ์โครงสร้างเชิงเส้นของปัจจัยที่มีอิทธิพลต่อการเป็นชุมชนแห่งการเรียนรู้แบบมืออาชีพในโรงเรียนมัธยมศึกษา. *วารสารศึกษาศาสตร์ มหาวิทยาลัยทักษิณ*.

12(1). 163-174.

ลภัสสรดา เวียงคำ, อุทัยทิพย์ เจียวิวรรธน์กุล, ชูชาติ พงษ์มณีจิตร และศิริบุญ จงวุฒิเวศย์. (2560). การพัฒนารูปแบบการดำเนินงานชุมชนการเรียนรู้ทางวิชาชีพของครูวิทยาลัยชุมชนพังงา. *วารสารปาริชาติ มหาวิทยาลัยทักษิณ*. ฉบับพิเศษ. 26-34.

คิวกกร รัตติโชติ. (2561). *แนวทางการพัฒนาชุมชนแห่งการเรียนรู้ทางวิชาชีพเพื่อการวิจัยในชั้นเรียนของครูในโรงเรียนมัธยมศึกษา กรุงเทพมหานคร สังกัดสำนักงานคณะกรรมการ การศึกษาขั้นพื้นฐาน*. วิทยานิพนธ์ กศ.ด.

กรุงเทพฯ: มหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ.

สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษานครสวรรค์ เขต 1. (2563). *รายงานผลการดำเนินงาน สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษา นครสวรรค์ เขต 1. กลุ่มนโยบายและแผน*. นครสวรรค์: ผู้แต่ง.

สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษา เขต 42. (2561). *รายงานผลการจัดการศึกษาประจำปีงบประมาณ พ.ศ. 2561. กลุ่มนโยบายและแผน*. นครสวรรค์: ผู้แต่ง.

สำนักงานคณะกรรมการการศึกษาขั้นพื้นฐาน. (2560). *คู่มือประกอบการอบรมการขับเคลื่อน กระบวนการ PLC (Professional Learning Community) “ชุมชนการเรียนรู้ทาง วิชาชีพ” สถานศึกษา*. กรุงเทพฯ: ผู้แต่ง.

สิริมา เป็ยอญ, สุภาพร พงศ์ภิญโญโอบาส และขวัญดาว แจ่มแจ่ม. 256. กลยุทธ์การพัฒนาคุณภาพโรงเรียนมาตรฐานสากลในเขตภาคเหนือตอนล่าง. *วารสารมนุษยศาสตร์และสังคมศาสตร์ บัณฑิตวิทยาลัย มหาวิทยาลัยราชภัฏพิบูลสงคราม*. 12 (1). 260-274.